

અનન્ય કિચન ગાર્ડન મોડેલ ગ્રામીણ ગુજરાતમાં 2000 પરિવારોને મદદ કરે છે 7500 અન્ય લોકોગુ

જરાતના ભાવનગર જિલ્લાના કોણજડી ગામના રહેવાસી રેહમતબેન શેઠ માટે જીવન અટકી પડ્યું હતું જ્યારે તેમને જાણ થઈ હતી કે દેશવ્યાપી લોકડાઉન દરમિયાન તેના બે પુત્રો તેમની નોકરી ગુમાવી ચૂક્યા છે. કુચ. તરત જ, ખેતમજૂરી કામ બંધ થતાં ત્રણ બાળકોની એકલી માતાએ વેતન મેળવનાર તરીકેની આજીવિકા પણ ગુમાવી દીધી હતી. આ એક મોટો ફટકો હતો, કેમ કે આ રવી લણણીના સમયગાળા દરમિયાન હતો, જે અન્યથા યોગ્ય રકમ લાવશે.

તેમ છતાં તેના પુત્રોને નરેગા દ્વારા કેટલીક કમાણી થઈ હોવા છતાં, ઘરની આવક ખર્ચ પૂરા કરવા માટે પૂરતી નહોતી. આભાર છે કે, રાહતનો ઉપાય 'ગાર્ડન્સ Hopeફ હોપ called ઇમર્જન્સી કિચન ગાર્ડન્સ' નામની પહેલ સ્વરૂપે આવ્યો છે, જે

ગુજરાતની એનજીઓ, ઉત્થાન દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યો છે, આ કાર્યક્રમ ગુજરાતના ચાર જિલ્લા (ભાવનગર, દાહોદ, મહીસાગર અને પંચમહાલ) માં ગ્રામીણ સમુદાયોને તેમના વિકાસ માટે મદદ કરી રહ્યું છે લ chemicalકડાઉન દરમિયાન આર્થિક તંગી અને પરિણામે આજીવિકાની કટોકટી હોવા છતાં પોષક જરૂરિયાતોને ઘરે રસાયણમુક્ત ખોરાકની માલિકીની માવજત.

આ પહેલ શું સ્પષ્ટ કરે છે તે છે કે શાકભાજી ઉગાડનારા દરેક કુટુંબને ત્રણ અન્ય પરિવારો સાથે પાક વહેંચવો પડશે જેમની પાસે જમીન, જળ સંસાધનો નથી અથવા શાકભાજી ઉગાડતા નથી.

રેહમતબેન મે-જૂનમાં એનજીઓ દ્વારા યોજાયેલા બાગકામ વિષયના તાલીમ સત્રોમાં જોડાયા હતા. તેની બેકચાઈમાં તેની પાસે પૂરતી જગ્યા ન હોવાથી, તેણે તેના છત પર ખેતી શરૂ કરવાનું નક્કી કર્યું.

“અમને બીજ (એક વ્યક્તિ દીઠ 150 ગ્રામ) સાથે બાગકામની કીટ અને નિ organicશુલ્ક કાર્બનિક ખાતર મળ્યો - અને તેનો ઉપયોગ કરીને મેં મારો બગીચો ગોઠવ્યો. હું ક્લસ્ટર કઠોળ, કડવો અને કાકડી ઉગાડી રહ્યો છું અને પાકને અન્ય ત્રણ પરિવારો સાથે શેર કરું છું. આ સોલ્યુશન આપણા બધાને નાણાં બચાવવા અને આરોગ્યપ્રદ ખોરાક મેળવવામાં મદદ કરે છે, ’

’ આ ટકાઉ કાર્યક્રમ અંતર્ગત હજારો પરિવારો લાભ મેળવનારા રેહમતબેનનો પરિવાર એક છે.

“અમે ગુજરાતના ગ્રામીણ સમુદાયો સાથે ચાર દાયકાથી કામ કરી રહ્યા છીએ, સમુદાયની આગેવાની હેઠળની સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં નિર્બળ લોકોને એકત્રિત કરીને પાણી, ખોરાક, આજીવિકાના પાયાના મૂળ મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં લેવા. લોકડાઉન પછી, આપણે શીખ્યા કે સરકારી રાહત ફક્ત આર્થિક રીતે પછાત પરિવારોને સહાય કરવા માટે પૂરતી નથી. અનેક ગામોમાં શાકભાજીનો પુરવઠો આંદોલન પ્રતિબંધને કારણે કાપવામાં આવ્યો છે. કુટુંબની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા, આશરે ૧,50000 ચોરસફૂટ ક્ષેત્રે રસોડું બગીચાઓની વિભાવનાનો અમલ શક્ય છે, ”ઉત્થાનના ડેપ્યુટી સીઇઓ પલ્લવી સોબતી રાજપાલ

એનજીઓ દ્વારા villages 53 ગામોમાં ૨,5૧14 કુટુંબોને કીટનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું છે અને વહેંચણી નીતિને કારણે „50000 થી વધુ પરિવારો હવે તાજી અને રાસાયણિક મુક્ત શાકભાજી જેવી કે ઓકરા, ક્લસ્ટર બીન્સ, કાળી આંખની વટાણા, બોટલ લૌર, કડવી લોટ અને સ્પોન્જ લૌ / છૂટી લોટ. સંગઠનનો અંદાજ છે કે દરેક વ્યક્તિને કિચન બગીચાઓમાંથી 700 ગ્રામ / દિવસની પોષણ સુરક્ષા મળશે. સમાન બગીચા ઉભા કરવામાં અન્ય 5000 પરિવારોને મદદ કરવાનું લક્ષ્ય છે.

રસોડું બગીચા શા માટે?

નોકરી ગુમાવનારા સ્થળાંતર કામદારો ઉપરાંત, લોકડાઉનમાં ફાટી નીકળેલા અન્ય ઘણા મુદ્દાઓ પણ હતા.

ઉદાહરણ તરીકે, હલનચલન અને પરિવહન પ્રતિબંધોને લીધે, પરિવારો માટે શાકભાજી ખરીદવી વધુને વધુ મુશ્કેલ બની ગઈ. પુરવઠામાં ઘટાડો થવાને કારણે શાકભાજીના ભાવમાં વધારો થયો અને ઘણા પરિવારો તેમનું પોષણ કરી શક્યા નહીં.

સમુદાયના સીમાંત ખેડૂતો પણ તેમના ગામોની બહાર રવી પાક (ઘઉં, મકાઈ) નું વેચાણ કરવામાં અસમર્થ હોવાને કારણે અસર પામ્યા હતા. વધુમાં, તેઓએ તેમના વિકેતાઓ પાસેથી ખરીફ પાકના બિયારણ ખરીદવામાં પડકારોનો સામનો કરવો પડ્યો.

જ્યારે એનજીઓ એપ્રિલની શરૂઆતમાં સક્રિય રીતે રેશન કીટનું વિતરણ કરી રહી હતી, ત્યારે તેઓને સમજાયું કે યોગ્ય દસ્તાવેજોના અભાવને કારણે ઘણા પરિવારો સરકારની સબસિડી અને જાહેર વિતરણ પ્રણાલીથી દૂર રહી ગયા છે.

“શરૂઆતી કેટલીક સમસ્યાઓ કે જેમાં અમે ઓળખાવી હતી તેમાં ખોરાક અને શાકભાજીની સપ્લાય ચેઇનમાં વિક્ષેપ, ખાદ્ય બાસ્કેટમાં રાહતની અપૂરતી માત્રાની જાહેરાત, ખાદ્ય અને પોષણની બાબતમાં અન્ય વસ્તુઓનું પ્રાધાન્ય આપવું અને પરિવારોને સંકટનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. આમાંના ઘણા હજી પણ એક પડકાર ઉભો કરે છે. પલ્લવી કહે છે કે, શાકભાજી દ્વારા પોષણ સુરક્ષાને સુનિશ્ચિત કરવા માટે આપણે એક સ્વ-ટકાઉ મોડેલ લઈને આવ્યા છીએ.

કેવી રીતે મોડેલ વર્ક કરે છે

ઉત્થને અસરગ્રસ્ત સમુદાયોને ઓળખવા અને તેમને એકત્રિત કરવા માટે દરેક ગામોમાં ગ્રામ પંચાયતો અને સ્થાનિક સમુદાય સંસ્થાઓ સાથે સહયોગ કર્યો છે. ટીમના સભ્યોએ પ્રક્રિયાને સમજવા માટે કૃષિ નિષ્ણાતોને બોર્ડ પર મેળવ્યા છે જે જ્ઞ knowledge અને કુશળતાના સ્થાનાંતરણની ખાતરી કરવી જોઈએ.

તાત્કાલિક મદદની જરૂર હોય તેવા સંવેદનશીલ પરિવારોની સૂચિ તૈયાર કર્યા પછી, ટીમે એક આંતરિક માર્ગદર્શિકા તૈયાર કરી, જેમાં બીજ, પાણી અને ક્ષેત્રની જરૂરિયાતો, લણણીના ચક્રો વગેરેનો સમાવેશ થતો હતો. સાથોસાથ, એનજીઓએ સ્થિર કૃષિ વ્યવસાયિકોના વર્તમાન કેડર દ્વારા સ્થાનિક સ્વ-સહાય જૂથોને બાયો-ખાતરો અથવા જીવમૃત બનાવવા માટે પણ તાલીમ આપી હતી conducted નલાઇન

“ટીમ અને કી સમુદાયના આગેવાનો માટેની અમારી પ્રારંભિક વર્કશોપકરવામાં આવી હતી કારણ કે અમે દૂરસ્થ કાર્યરત હોવાને કારણે લોકડાઉન. ટીમના નિષ્ણાતો શંકાના જવાબો આપવા અને પાકના નુકસાનને રોકવા અને આરોગ્યપ્રદ ઉપજ વિકસાવવા માટે અસરકારક ટીપ્સ શેર કરવા માટે શામેલ હતા. દરમિયાન, -ન ગ્રાઉન્ડ વર્કશોપ માટે, અમે બીજ વિતરણ દરમિયાન સ્વચ્છતા પ્રોટોકોલનું પાલન કર્યું હતું અને દેખાવો કર્યા હતા. ક્ષમતાના નિર્માણ માટે અને રાસાયણિક મુક્ત ખેતી રજૂ કરવા માટે આ વર્કશોપ ખૂબ નિર્ણાયક સાબિત થઈ, ”એનજીઓ સાથેના પ્રોગ્રામ કો-ઓર્ડિનેટર જયા રાહોડ.

વર્કશોપ પછી પણ, દરેક સ્થાનિક એનજીઓ સભ્ય ખેતીના દરેક તબક્કે સહાય પ્રદાન કરવા અને તેમની પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે કુટુંબો સાથે સંપર્કમાં રહે છે.

ઉગાડવામાં આવતા ખોરાકની જવાબદારી ક્યાં તો એક પરિવાર પર હોય છે અથવા સંબંધિત પરિવારોમાં સમાનરૂપે વહેંચાયેલી હોય છે. એનજીઓ વર્કશોપ દરમિયાન કામના વિતરણની સ્પષ્ટતા કરે છે. પાકને પડોશીઓમાં સમાનરૂપે વહેંચવામાં આવે છે.

“શાકભાજીની લણણી કરવાની પ્રક્રિયા સરળ નથી અને વ્યક્તિએ તેમની જરૂરિયાતોને દરેક સમયે પૂરી કરવી પડે છે. પરંતુ બધી મહેનત તે બધા માટે મૂલ્યવાન છે. ગયા મહિને આપણે પોતાનો ખોરાક ઉગાડીને રૂ. 3,000 ની બચત કરી હતી અને 15 જેટલા લોકો હવે કેમિકલ મુક્ત શાકભાજી ખાઈ રહ્યા છે, ”ઉમરિયા ગામના નાદીબેન કહે છે.

આ helpful 53 ગામોમાં આ મદદરૂપ લક્ષણ જોવા મળી રહ્યું છે. તેનું એક આશ્ચર્યજનક ઉદાહરણ વેલેસપુર ગામમાં જોવા મળ્યું જ્યાં એનજીઓએ 20 સંભવિત રસોડું બગીચા પ્રાપ્ત કરનારાઓની ઓળખ કરી.

પ્રાપ્તકર્તા પ્રોફાઇલ્સના ગૂગલ ફોર્મ ભરતી વખતે, સંભવિત ઉત્તરદાતાઓને પૂછવામાં આવ્યું કે શું તેઓ તેમની પેદાશો અન્ય લોકો સાથે શેર કરવા માટે તૈયાર હશે?

બેન (બહેન), જો તમે અમને ના કહો તો પણ અમે શાકભાજી અન્ય લોકો સાથે વહેંચીશું 'એક સ્થાનિક મહિલાએ કહ્યું. 20 મહિલાઓ કે જેમણે બાગકામ કર્યું હતું તે અન્ય 80 પરિવારોને ટેકો પૂરો કરી રહ્યો હતો. હું માનું છું કે જો આપણે વધુ પરિવારોને તેઓ જે ખોરાક લે છે તે વધવા માટે પ્રોત્સાહિત કરીએ છીએ; ગામ વર્ષમાં ઓછામાં ઓછા months થી months મહિના સુધી પોતાની શાકભાજીની જરૂરિયાતોનું સંચાલન કરી શકે છે, ”ઉત્થાનના સાથી ફેલો રૂબીના ભટ્ટી કહે છે.

વાલેસપુરની મમતાબેન પોતાનું ઉત્પાદન અન્ય લોકો સાથે વહેંચીને ખુશ છે, “હું બાયોફર્ટીલાઇઝર્સ બનાવવાનો સમાવેશ કરીને જાતે જ બધું કરી રહ્યો છું પરંતુ એક પણ વાર મને મારા પડોશીઓની મદદ ન મળવા વિશે વિચિત્ર લાગ્યું. રોગચાળો એક મુશ્કેલ સમય છે અને આપણામાંના મોટા ભાગના નાણાકીય સંકટ હેઠળ છે. માયાળુ અને ઉદાર બનવું એ આપણા નજીકના સમુદાયમાં સ્વાભાવિક રીતે આવે છે જે હવે પહેલા કરતાં વધારે હતું.”

એનજીઓ પાસે ફીલ્ડ વિઝિટ જેવી ચેક એન્ડ બેલેન્સ સિસ્ટમ હોવા છતાં લાભાર્થીઓને ફોટા અને વીડિયો શેર કરવાનું કહેતા, મોડેલ સંપૂર્ણ વિશ્વાસ પર ચાલે છે.

“તેમ છતાં, પ્રવૃત્તિઓનું નિરીક્ષણ કરવું અને પરિવારોને તેમનો હિસ્સો મળી રહ્યો છે કે કેમ તે તપાસવું તે સમુદાય સ્વયંસેવકોની ભૂમિકાની અંદર છે, અમે આવી હૃદયસ્પર્શી વાર્તાઓ જોઈ છે કે જ્યાં લોકો એકબીજાને મદદ કરવા માટે વધારાનો માઇલ ચલાવી રહ્યા છે. આ સામૂહિક પ્રયત્નો એ ખાતરી છે કે લોકો રોગચાળોથી બચી જશે, ”ઉત્થાનના આદિજાતિ વિસ્તાર કાર્યક્રમના ક્ષેત્ર મેનેજર બાબુ પ્રજાપતિ ઉમેરે છે.

ઉત્થાન અને ગ્રામજનો દ્વારા આ સમુદાયની આગેવાની હેઠળના પ્રયત્નો બતાવી રહ્યા છે કે તાળાબંધીના પ્રભાવોને ઘટાડવા માટે અમને ક્રાંતિ અથવા રોકેટ વિજ solutions ન ઉકેલોની જરૂર નથી. સ્થાનિકોને જેની જરૂરિયાત છે તે સાંભળીને, સ્થાનિક સમસ્યાઓનું વિશ્લેષણ કરવું અને આ જેવા વ્યક્તિગત ઉકેલો સાથે આવે છે તે પોતે એક રમત-ચેન્જર છે.